

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Čís. 330

Duben 1983

Dr. Mikuláš Ferjenčík:

K výročí smrti gen. Milana Rastislava Štefánika

4. mája 1919 skončil svoj život vedec a národný bohatier gen. Milan R. Štefánik. Máj, doba kedy sa príroda prebúza k novému životu je pre nás dobou smútku, je dobou ktorá nás pripravila o jedného z najvýznačnejších synov nášho slovenského národa, a to v dobe kedy sme ho najviac potrebovali. Štefánik - Slováč, bol akoby osudom predurčený, aby spojoval a spojil odvekými nepriateľmi Slovanstva odcuzené dva slovanské kmene Čechov a Slováčkov v jeden pevný štátny celok, čím by bola bývala riešená otázka, ako udržať náš štát, nepriateľmi obklúčený. Mal pre to všetky predpoklady, ako jeden z trojice, ktorá sa o naše oslobodenie za prvej svetovej vojny zaslúžila; mal slávne meno, mal autoritu, múdrosť a húževnatosť. Maďarmi podporovaný separatizmus by sa nikdy za jeho života nebol mohol medzi Slováčmi uchytíť. Bol si plne vedomý nášho nešťastného geografického polozenia na križovatke Európy v bezprostrednom susedstve národov, ktoré nám nikdy nepriali. Jeho smrť však neskončila úplne službu, ktorú konal pre svoju vlasť. Bytosti mimoriadne tým, že vyjadrujú večné zákony neumierajú, sú večne prítomní ako poslanci božskej moci.

Neškodilo by, aby sme sa k jeho prejavom, jeho odkazom a varovaniám, hlavne v dobe dnešnej často vracali a brali si z nich patričné poučenia. Počujme si jeho názor, jeho prejavy, aspoň tie najvýznačnejšie, napríklad o bolševizme. Vo svojom prejave čs. legionárom 5. XII. 1918 v Čeljabinsku hovorí toto: "Cesta domov je nám zabránená bolševizmom. Bolševizmus nie je systém. Bolševizmus je násilie. Bolševizmus znamená požiar, ktorý ohrozuje svet. Bolševizmus je anarchizmus. Bolševizmus v Rusku ohrozuje i náš štát. Jestli nenastanú v Rusku normálne pomery, budú ich iskry anarchie dolietat' i do Čiech." Vo svojej telegrafickej správe poslanej z cesty zo sibírskej fronty z Hong-Kongu 15. februára 1919 (Temps 59. ročník, čís. 21042, str. 2) hovorí doslovne toto: "Volajte hlasite 'Bolševizmus není jen filosofickou orientací, ale projevem chorobným, apokalyptickým chaosem v němž se projevují hrubě nejnížší pudy docela náhodně. A bolševičtí vůdčové jsou autokraty v nejhorším slova smyslu. Oblečení v hadry zmocňují se bohatství a dělají si ve skutečnosti nárok na privilegia. Demokracie musí proti tomuto proudu bojovatí. Koketovati s bolševickými směry by se rovnalo opuštění cesty cti a zdravého rozumu. Ríkám vám to z hloubi duše: boj proti bolševismu ve všech jeho projevech musí převládati v naší politice. Jednejme energicky dokud je ještě čas, nebudeme-li jednatí přeměni bolševismu malé národy v národy slabé a konečně v národy v rozkladu."

Štefánik, celý jeho život, bol priam apoštolom československej jednoty. "Jednotou sme si vydobyli slobodu, jednotou si ju zachováme." Bol pevne presvedčený, že Slováci by sa bez Čechov naudržali "v prívale sily nepriateľov by sme podľahli." "Maďarského nebezpečia ani pre budúcnosť nepodceňujeme". "Ja verím, že sme jeden národ. Rozdiel medzi nami je malý. Antropologicky je dokázané, že sme jedno, rozdiel je len rečový

a v reči sa rozumieme. Šesť-ročné české a slovenské detky sa spolu dorozumejú."

A ako keby hovoril k nám exulantom, roztrúšeným po celom svete: "Vnútorným nepriateľom je každý, ktorý má v duši skryté tajné sobecké ambície. Nech si každý upovedomí, že pokým sa neoslobodí od sobectva nie je schopný bojovať za našu vec. Lebo niet dvojakej morálky, kto je lumpom v živote súkromnom, ten pácha darebáctvo i v živote verejnom a národnom. Nemože byť čisté telo v špinavej košeli. Jestli sa chceme osamostatniť musíme sa napred vyznačiť mravným pokrokom."

Naším, ba povedal by som, celosvetovým problémom, je hrozný úpadok mravov. Dokiaľ nedojde k náprave v tomto smere nedá sa očakávať žiadne zlepšenie v žiadnom smere svetovej situácie.

Slovenští separatisté a Holocaust

Podarilo se slovenským separatistům přemluvit guvernéra státu Pennsylvánie, aby vyhlásil 14. března za den "slovenské samostatnosti". Z proklamace jsme se dověděli, že "Slovenský svobodný stát", založený Hitlerem, si vzal za příklad "americkou konstituci".

Československá národní rada americká reagovala telegramem na guvernéra, ale bylo již pozdě zmařit úskočné plány slovenských separatistů. Proti prohlášení protestovali okamžitě další: br. Andrew Valušek ve Washingtonu, místopředsedkyně ses. Anna Faltusová, předseda washingtonské oblasti ČSNRA br. Vladimír Fleischer a člen výkonného výboru Rady br. Pavel Šturman. (Plné znění telegramu a doklady byly uveřejněny v březnovém čísle American Bulletinu.)

Nejúčinnější protest byl od židovských organizací, které svolaly velkou manifestační schůzi - Holocaust Gathering - do Washingtonu na dny 10. až 14. dubna 1983. Chtěly, aby svobodný svět si uvědomil hrůzy hitlerovské doby, aby nezapomínal a hlavně, aby někteří dokonce nepokoušeli se nám namlouvat, že se "nic nestalo", že pokus vyhlazení židů a jiných národů nacisty je pouhým výmyslem na pošpinění nevinných.

Československá národní rada v Chicagu požádala br. Pavla Šturmana ve Washingtonu, člena výkonného výboru, aby Radu zastupoval. Naši žádosti ihned vyhověl a zapojil se do práce. Připravil též memorandum za Radu, které předložil pořádatelům. Z jeho zajímavé zprávy předsednictvu Rady uveřejňujeme nejdůležitější a současně děkujeme br. Šturmanovi za jeho pohotovost, s jakou převzal na sebe tento úkol.

Arlington, Va., 15. apríla 1983

Dl'a poverenia zúčastnil som sa zasadani Holocaust, sjazdu Židov povlačšine zo Spojených štátov a Kanady, v dňoch od 10. do 14. apríla 1983.

Sjazdu sa zúčastnilo do 15,000 osob, bár dl'a predbežných odhadov účasť nemala presahovať 10,000. Pravda, miesta bolo pre každého dost', zvlášť v rozsiahlych miestnostiach nového konvencionálneho centra v stred mesta.

VESTNIK

April 1983

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$4.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - Vlasta Vraz

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Tel.: 656-1117

VĚSTNÍK

Duben 1983

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$4.00 ročně - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - Vlasta Vrázová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon: 656-1117

Pozvaný som bol tiež, na predkonvenčný banket a recepciu v Sheraton-Washington hoteli v nedel' u večer, 10. apríla.

Dňa 11. apríla večer bolo slávnostné otvorenie sjazdu v Capitol Center za účasti asi 15,000 osob a za prítomnosti prezidenta Ronalda Reagana. Všetky reči odznali asi v tom smysle "nikdy viac" podobná katastrofa židovstva a l'udstva.

Hned na počiatku zasadani dal som sa do styku s Martinom Zapletalom, vedúcim sboru Slovákov a Čechov, ktorí prežili hrozy nemeckých koncentrákov a plynových komor. Pomohol som sborom pripravený memorandum upraviť atd'. Počas celého priebehu sjazdu som s ním spolupracoval.

V zastúpení Rady pripravil som memorandum, odpis ktorého pripojujem. Nemohol som sa dostať na program rečníkov, keďže to vyžadovalo príhlas najmenej 30 dní do predu. Program v úhľadnej úprave bol rozdávaný účastníkom hned' pri registrácii s mnohými inými pomockami, úpravami atd'.

Program sjazdu bol bohatý a pestrý: zamieňali sa prednášky, sympozia, zájazdy, atd'. s premietaním pohyblivých obrazov jako "Deti Terezína", "Lod' je preplnená" a mnohé iné filmy historického významu. Bola usporiadaná výstava umeleckých výtvorov upomínajúcich utrpenie Židov, výstava a predaj kníh, stoly pre Kacetlerov z rozných krajín, včítane Československa. Zaujímavým podnikom bolo rekordovanie osobných skúseností jednotlivcov na páske pre pamatnú zbierku, podpisovanie pamatnej knihy atd'.

Čiastkou sjazdu bolo slávnostné otvorenie v Capitol Center, sraz pred Kapitolom a odovzdávanie ceremoniálneho kl'úča od budovy kde bude usporiadané Holocaust muzeum, pietne shromaždenia na Arlington vojenskom cintoríne, a záverečná ceremonia v Sylvan theatre na pláni washingtonského monumetu.

Odpisy memoranda aké som pripravil vo veci prehlasu guvernéra Pennsylvanie doručil som všade, kde sa dalo. Najúspešnejším bolo pripomenutie podvratnej činnosti neo-nazistov a apologistov nazizmu (slovenských separatistov) na sympoziu, kde jedným z rečníkov bol kanadský ambasádor vo Washington Allen Gottlieb, židovského povodu. Bol to Gottlieb, ktorý, ako ambasádor Kanady v Iráne zachránil skupinu amerických úradníkov poskytnutím im tajného útulku na kanadskom veľvyslanectve a v príhodnom čase ich prepašovaním na slobodu. Hovoril vecne a rozmyslene o význame sjazdu a jeho vliv pre utváranie verejnej mienky.

Za Českoslovákov predložil mu memoranda, dokumenty a fotografie dr. Leslie Logan a vyslovil zazlenie Kanade, že trpí aby neo-nazisti beztretnie rozširovali svoju propagandu, ktorá siaha dnes tak d'aleko že vyhlasuje nazistické koncentráky a plynove komory za vymysleniny židovské. Ambasádor Gottlieb dovody pozorne vypočul a v odvety naznačil, že vláda Kanady nariadila prejednanie minulosti vyše sto nazistov žijúcich v Kanade. Jeden z nich bol pred nedávnom deportovaný.

Čo sa týka prehlásenie v Pennsylvanii o 14. marci p. Louis N. Skeparnias, výkonný riaditeľ "Governor's Heritage Affairs

Commission" prehlásil, že "the issuance of the Proclamation was ill-advised and more thought will go into issuing such proclamations in the future." To ubezpečenie je v rukách br. Andreja Valuška.

Na sjazde bolo často zdorazňované rečníkmi a literaturou, že Holocaust si vyžiadal nielen životy 6,000,000 Židov, ale tiež 5,000,000 ne-Židov, ktorí boli podobne zničení, medzi nimi Češi a Slováci. Počas sympozia, v prítomnosti amb. Gottlieba, predsedajúci vyzval neo-nazistov, aby sa z miestnosti vzdialili, lebo ináč dá ich vyhodit' strážcami.

Washingtonský denník "The Washington Post" počas dňov zasadania sjazdu Holocaust venoval celé strany detailom sjazdu, opisoval osobné skúsenosti účastníkov a dnes obyvatelia hlavného mesta našej krajiny nemožu povedať že neboli dokladne informovaní čo sa dialo so Židmi i ne-Židmi v Nemecku, a Nemcami obsadených krajinách. Holocaust zostane nezničiteľnou ukázkou l'udskej zvrhlosti s jednej strany a l'udskej životaschopnosti vzdor neslýchaným ukrutnostiam a zverstvám zo strany Nemcov-nazistov a ich pomahačov.

Pavel Šturman

(Úvodom k interview

Václav Havel nalézá se doma a ze zdravotních důvodů mu byl trest "přerušen". Byl zatčen v květnu 1979 a odpykal si již čtyři roky vězení, když těžce onemocněl, takže vznikly ve svobodném světě největší obavy. Konečně 23. ledna byl převezen do nemocnice. V prvních dnech dubna nás potěšila vytoužená zpráva, že je v domácím ošetření a že poskytl interview novinářům z Paříže.)

Havlovo interview v "Le Monde"

Dne 10. dubna 1983 vyšlo v pařížském "Le Monde" interview Václava Havla se žurnalistou Antoine Spire, které bude publikováno také v jiných zemích na Západě.

Na dotaz novináře, jaké je Havlovo současné právní postavení, Havel odpověděl: "Mám t.zv. soudní, to znamená časově nelimitované, přerušení trestu ze zdravotních důvodů. Teoreticky mohu od okamžiku, kdy budu lékařem uznán za vyléčeného, najít kdykoliv ve schránce obsílku, že mám tehdy a tehdy nastoupit k výkonu zbytku svého trestu - zbývá mi ještě 10 měsíců. Ve skutečnosti však nemyslím, že mají čs. autority v úmyslu, abych se - aspoň v dohledné době - do vězení vracel. V dlouhodobější perspektivě závisí vše, jako obvykle, víc na obecně politické situaci, než na mně. Já se sice snažím chovat opatrně, do vězení se dobrovolně nehru, ale svých názorů a postojů se vzdát přirozeně nemíním."

Antoine Spire podotkl, že čs. činitelé tvrdí, že za názory se v ČSSR nezavírá. Havel odpověděl: "Za názory ne, jen za jejich projev. Co to je ale za názor, který není projevem? Což teprve svým projevením se nestává názor názorem?"

Dále novinář poukázal na velký ohlas, který měl ve světě v roce 1979 pražský proces s VONS a s podporou, které se Havlovi a jeho přátelům dostalo.

Havel odpověděl: "Něco málo jsem se o tom dozvídal už ve vězení, s kompletnější dokumentací, pokud přežila několik domovních prohlídek, se postupně seznamuji. Jsem při tom a znovu překvapen a hluboce dojat šíří a hloubkou podpory, které se nám dostávalo nejen v době našeho procesu, ale po celou dobu našeho vězení. Těší mě, a považuji za velmi důležitý - nejen pro nás ale obecně - zájem a podporu různých vládních činitelů, stran, politických organizací, atd. Přiznávám se však, že největší radost mám z těch nesčíslných projevů solidarity, které nelze ani vzdáleně podezírat z toho, že se jim náš případ hodil do jejich vlastní politické hry, t.j. těch, které vyrůstaly spontánně a "zdola", nejen z prostého humánního zájmu o osud bližních, ale i z hlubokého pochopení zásadní nedělitelnosti duchovních a občanských svobod, z pochopení, že je-li ohrožena svoboda a důstojnost kdekoli na světě, je tím ohrožena všude a je tím útočeno na samo lidství člověka a tím i na snesitelnou budoucnost nás všech. Víím, že mnozí z těch, kteří veřejně na naši podporu vystupovali, by se sami chovali - dostat se do takových situací, jako my - stejně jako my a že my bychom se za ně stavěli s touž intenzitou, s jakou se stavěli oni za nás. Vědomí tohoto širokého a přesného porozumění skutečnému smyslu našeho pobytu ve vězení - většinu z nás byla nabídnuta možnost se mu vyhnout, na příklad emigrací - mne přirozeně po léta vězení významně posilovalo; škoda jen, že jsem nemohl vědět vše, co víím teď'.

Mám na mysli různé nezávislé mezinárodní organizace, jako je na př. Amnesty International, a četné specializovanější výbory a občanské iniciativy, jako je na příklad ve Francii založena A.I.D.A, mnoho prostých občanů v různých zemích, i mnoho intelektuálů. Obzvláštní radost mně osobně dělá přirozeně hlas různých mých vynikajících kolegů spisovatelů, divadelníků a vůbec umělců, jako je Samuel Beckett, Kurt Vonnegut, Yves Montand, Arthur Miller, Friedrich Durenmatt, Tom Stoppard, Siegfried Lenz, Harold Pinter, Simone Signoretova, Gunter Grass, Joseph Papp, Bernt Engelmann, Saul Bellow, Heinrich Boll, Leonard Bernstein a další a další. Nesmírně na mne zapůsobily zprávy o inscenacích dramatické rekonstrukce našeho procesu, o večeru solidarity se mnou, pořádaném v rámci divadelního festivalu v Avignonu, a o četných dalších akcích. Nemohu tu jmenovat pochopitelně všechny, kteří nás veřejně podpořili, nemohu se však nezmínit ještě aspoň o jednom konkrétním projevu: totiž o statečně vyjádřené solidaritě našich přátel z polského KORu, kteří jsou dnes v podobné situaci, v jaké jsme byli my tehdy, a na něž musím trvale myslet, tím spíš, že jsem sám poznal, co to vězení je. To všechno musím ovšem doplnit důležitou poznámkou: stěží si dovedu představit, že by se našemu případu mohlo dostat tak rozsáhlé pozornosti v zahraničí, kdyby nebylo obětavé, rychlé a nesmírně nebezpečné práce našich přátel doma, signatářů Charty 77, a mezi nimi především těch, kteří ihned po našem zatčení nastoupili na naše místa v Chartě 77 i Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS), dokumentovali náš případ, informovali o něm svět, a mnohdy za to museli i tvrdě platit."

Na dotaz, zda by mohl něco říci o vězení a svém pobytu v něm, Havel odpověděl: "To by bylo téma na knihu, při čemž ani ta kniha by nemohla vysvětlit celou věc kompletně: jde o zážitek ve své nejhlubší podstatě zřejmě nesdělitelný. Proto jen stručně:

"Léta jsem musil žít v atmosféře systematického lámání charakteru, strachu, udavačství, výchovy k sobectví, v atmosféře inrik a nejrozmanitějších přímých, i různě zbyrokratisovaných svinstev, tupé disciplíny i svévolného šikanování, ponižování a urážení. Znovu a znovu jsem si uvědomil, že smyslem vězení není jen vzít člověku několik let života a připravit mu několik let trápení, ale doživotně ho poznamenat, destruovat jeho

osobnost, vrýt mu do srdce rýhu, která se nikdy nemůže úplně zahojit."

"Vězení mi připadá trochu jako taková 'futurológická laboratoř totality'; všechny pestře skryté nepřímé, nedokonalé a jemné způsoby manipulace člověka systémem a kontroly nad ním, jsou tam nejen přítomny ve své nahé kostře (venku těžko tak jasně viditelné), ale jsou tam rozvinuty k dokonalosti, o níž může náš systém ve sféře "vnějšího života" zatím leda snít. Zvláštní dramatismus tomu při tom dává okolnost, že zkušebním objektem této laboratoře není pochopitelně onen poddajný, stádní, a dávno už nepřímou zmanipulovaný 'sídlištní' člověk, kterým by systém chtěl každého z nás udělat, ale právě naopak: vězení je prazvláštním shromaždištěm svérázných lidí - tak či onak vyčnívajících či se vynikajících, at' už tím, že zabíjejí ze žárlivosti své ženy, nebo tím, že bojují za lidská práva. Nejvíce je ovšem těch - jde hlavně o mladé lidi, - kteří se dostali do vězení prostě jen proto, že se nedokázali správně přizpůsobit, že je tížilo dusno doby, rozčiloval pokrytecký svět a někde, nějak se - podivně hloupě, zcestně - vzbouřili, nebo také nevzbouřili, ale zůstali prostě "jiní".

"Na jedné cele s 12 či 25 vězni se lze setkat s více zajímavými, zvláštními, dramatickými, tragickými, zcela jedinečnými - a zároveň hluboké rozpory soudobého světa a soudobého lidství bezděky demonstrujícími lidskými osudy a příběhy, než na mnohatisícovém sídlišti, takže tu jde vlastně o jakousi konfrontaci minulosti (t. j. světa individuálních osudů) se ztíženou budoucností (světem totální uniformity). Svého času jsem četl v Rudém právu stat' československého ministra vnitra, dr. Obziny, v níž rozvíjel myšlenku, že "... kriminalita v socialismu pramení z nedostatečné 'sociální' homogenity obyvatelstva ..." Škrtněte slovo 'sociální' a máte klíč k pochopení věci: Až budeme všichni stejní, nebude třeba soudů a věznic; plevel bude odstraněn zrušením pole. Opravdu: kde je popřen život, jehož podstatou je péče rozrůzněnosti, nikoliv homogenita, tam nemůže bujet kriminalita, nejen ta domnělá, ale ani skutečná . . ."

"Abych byl ale spravedlivý. Tohle všechno není žádnou zvláštní specialitou právě československých věznic: hluboká Foucaultova analýza moderního vězeňství (Přežít a trestat) ukazuje, že to je vlastně všude stejné: stále míří jde o bezprostřednost trestu jako bezprostřední odpověď' na zločin, a stále víc jde naopak o cílevědomou depřivaci a destrukci lidské individuality a identity. U nás je to všechno asi zřetelnější a vyznačuje se to četnými zvláštnostmi, vyplývajícími z rozdílné povahy našeho systému. (Mimo jiné: z údajů přímo načerpaných nebo nepřímou vyvozených z každodenní podrobné četby Rudého práva, mého jediného pramene informací ve vězení, jsem vypočetl, že v ČSSR je v přepočtu na počet obyvatel čtyřikrát více vězňů než v USA.) Velmi jednoduše řečeno: současné vězení už není dávno založeno na přímém fyzickém strádání (i když se občas v něm pochopitelně bije), ale na něčem horším: je souvislým, každodenním, celodenním a neustávajícím útokem na psychiku, nervy a mravní integritu člověka . . ." Další části interview přineseme příště.

-afa-

Češi a Slováci v zajetí angolské UNITY

Jak již bylo oznámeno v mezinárodním tisku, angolští partyzáni, sdružení ve svazu "UNITA", jehož cílem je osvobození Angoly, zajali v březnu - mezi jinými - také 64 Čechů a Slováků, kteří byli v Angole na příkaz Prahy. Ve svém posledním komuniké UNITY uvádí, že z důvodů lidskosti dovolí komisi Červeného kříže, aby se setkala se zajatými Čechy a Slováky. Dále UNITY potvrdila své rozhodnutí propustit okamžitě a bezpodmínečně 21 československých dětí, které jsou ve skupině 64 zajatých Čechů a Slováků. Pokud jde o zbývající zajaté Čechy a Slováky, UNITY prohlásila, že je propustí na

svobodu ihned, jakmile angolské úřady v Luandě propustí na svobodu sedm britských občanů, kteří tam jsou věznění již od roku 1977.

UNITA ve svém komuniké také uvádí, že je ochotna vyslechnout jakékoli návrhy se strany čs. úřadů ve věci zajatých čs. občanů, ale při tom varuje, že případná jednání komplikuje skutečnost, že komunistické Československo podporuje nynější angolský režim i přítomnost Kubánců v Angole. UNITA také poukázala na kampaň, kterou denně vedou čs. sdělovací prostředky proti jejím partyzánům a dodala, že tato kampaň řešení otázky zajatých čs. občanů neprospěje. Je také zřejmé, uvedla dále UNITA, že ani angolské vládní jednotky ani kubánské oddíly nemají zájem na kladném řešení věci ve prospěch zajatých čs. občanů, protože partyzánský oddíl UNITY stále pronásledují a ohrožují tak životy zajatců. -afa-

Rušení zahraničních vysílání

Ředitel zahraničního vysílání BBC, Douglas Muggeridge, vyjádřil obavu, že - nebude-li učiněna náprava a Sovětský svaz a státy východní Evropy budou pokračovat v rušení zahraničních rozhlasů, nastane v krátkovlnném vysílání chaos. Muggeridge prohlásil, že Sovětský svaz se svými spojenci, vedou motivovanou a důkladně koordinovanou kampaň proti zahraničnímu vysílání ve světě. Podle jeho názoru je 80 procent všech večer používaných frekvencí v Evropě ovlivněno v nejkritičtějších hodinách rušením. Je zde obava, že rušení může dosáhnout takového stupně, že během jednoho roku nebude možno slyšet žádný zahraniční rozhlas ze Západu. Na druhé straně, Sovětský svaz, zatímco vyvíjí stále větší úsilí rušit vysílání západních rozhlasových stanic, sám zvyšuje své vysílání do zahraničí. Nedávno, ku příkladu, zahájila Moskva další mezinárodní vysílání ve francouzštině. SSSR nyní vysílá v 80 jazycích dva tisíce hodin týdně. Podle slov ředitele zahraničního vysílání BBC, Moskvě jde zejména o získání zájmu států tzv. "třetího světa" a o monopol v zahraničním vysílání, čehož chce docílit sabotáží mezinárodního vysílání, pokud se týká vysílání západních rozhlasových stanic. K dosažení svých cílů, Moskva využívá, podle slov ředitele mezinárodního vysílání BBC, aspirací států "třetího světa" k zřízení t.zv. nového světového informačního řádu, kterým by se legalizovalo rušení vysílání. -afa-

Odbočka Gen. M. R. Štefánik

svolává pravidelnou členskou schůzi na sobotu 23. dubna 1983, která se bude konat v domě a s pohostinstvím manželů Synků ve Winnetce, začátek v 6:30 hod. večer.

Po schůzi bude následovat cestopisná přednáška dlouholetého ředitele zoologické zahrady Chicago Lincoln Park, dr. Lester Fishera na téma "Safari do Batswana a Zimbabwe v Africe", doprovázená barevnými obrázky.

Už jednou před mnoha lety dr. Fischer nám udělal podobnou přednášku, která byla neobyčejně zajímavá; také vyprávění o jeho bohatých zkušenostech s chováním a zacházením se zvířaty a ptačtvem v zoologické zahradě je vždy velmi zajímavé a poučné. Můžeme proto jeho příští přednášku vřele doporučit.

Za Odbočku "Štefánik"

Ed. Dellin, předseda
K. Halaška, jednatel

ZPRÁVY OBLASTÍ A ODBOČEK

Oblast Michigan

Kulturní večer pořádaný v sobotu 9. dubna oblastí ČSNRA společně se Sokolem Detroit v sokolovně 23600 W. Warren, Dearborn Heights, byl pečlivě připraven a vydařil se nad

očekávání, i když počasí bylo hanebné. Po celý den přelo a k večeru bouřilo, to však neodradilo členy, sjeli se přátelé z Owosso, br. Antonín Čech se ženou a přáteli, z okolí Flint, i z Kanady.

Večirek byl věnován památce cestovatele E. St. Vráze. Z Chicaga přijeli prof. František Svejkovský, Olga Svejkovská a Vlasta Vrázová. Programu předcházela přátelská beseda a občerstvení. Br. Jan Šrámek jako vždy předložil hostům velký výběr českých a slovenských knih vydávaných v cizině a též desek. Kdejaké nakladatelství v exilu je tu zastoupeno, takže zájemci vždy naleznou neočekávané poklady.

Červnová schůze oblasti bude včas oznámena členům.

CHICAGO

Přemístění a odhalení sochy Karla Havlíčka

Slavnost se koná v neděli dopoledne 15. května v 11 hod. u jezera, severně od planetaria, kde bude odhalena renovovaná socha na novém místě, z nejkrásnějších v celém městě. Další část oslavy se pořádá v McCormick Pl. v 1:30 hod. odp., kde se bude v programu pokračovat.

Bude vypraveno několik busů z Berwynu. Jeden dopraví účastníky k soše a doveze je pak zpět. Druhý typ busu bude pokračovat v cestě, dopraví hosty od sochy do McCormick Pl. a po obědě zpět do Berwynu. Laskavě si rezervujte místo na buse a označte zda se zúčastníte obědu a celého programu, či se miníte vrátit domů po obřadu u sochy. Příhlášky přijímá Čihák World Travel, 6302 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill.

Odbočka "Západní Předměstí"

Odbočka konala výroční schůzi 12. dubna ve společenské místnosti Mid-America v Ciceru. Ze zprávy předsedkyně ses. Vlasty Vrázové a pokladníka br. Ladd Vošahlíka se přesvědčili přítomní, že odbočka nezůstává pozadu ve své činnosti a platebních povinnostech. Odvedla za rok 1982 darem \$750, nepočítaje v to členské příspěvky za 80 členů.

1. června pořádala odbočka krásný filmový večer v auditoriu školy Havlíček v Berwynu za velké účasti. Náš vynikající houslista Otakar Šroubek vyprávěl o cestě Chicagského symfonického orchestru Evropou a doprovázel přednášku výborným filmem.

V září pořádala odbočka další úspěšný večer za velké návštěvy v klubovní místnosti Mid-America. Byla to výstava a přednáška našeho nového člena br. Tony Jandáčka na námět Život a tvorba malíře a ilustrátora Alfonse Muchy. Přednášku doprovázel barevnými diapositivy. Vystaveny byly vzácné pohlednice a plakáty z pařížské doby slavného Muchy.

Odbočka vyslala do sjezdu delegáty br. Vošahlíka a br. Milana Košáře. Podílela se na oslavě 28. října a na plesu.

Odchodem br. dr. Bedřicha Kenta a ses. Marie Langové do Kalifornie byla dvě místa neobsazena: úřad místopředsedy a tajemnice. V den schůze ses. Langová telefonovala z Kalifornie, aby nás ujistila o svém trvalém zájmu a o svém členství v odbočce, byť na dálku.

Není snadno získat obětavé úředníky, ale podařilo se přítomným přemluvit tyto členy, aby vzali na sebe tuto povinnost: Předsedkyně ses. Vrázová, místopředsedkyně ses. Olga Kovářová, tajemnice ses. Bláži Čiháková, pokladník br. Vošahlík. Do oblasti zvolení delegáti: Vrázová, Rohelová, Vošahlík.

Večer končil zajímavým cestopisem br. Ladd Vošahlíka, který doprovázel přednášku zdařilými diapositivy ze své cesty na západ, Arizonou a Kalifornií. Zavdělil se posluchačům svým vyprávěním a neobyčejnými záběry podél pobřeží, po stopách starých i po nových cestách pokroku.

Československá Obec Legionářská, Jednota New York

V neděli dne 20. března 1983 se konala výroční schůze Čsl. obce legionářské, Jednoty New York.

Na schůzi byly projednány důležité záležitosti, ude absolutorium odstupujícímu výboru a provedeny volby výbo. a pro nastávající období. Došlo jen k nepatrným změnám ve složení výboru. Předsedou odbočky zůstává br. Jan Babinec.

Členové jednoty se jednomyslně rozhodli převzít záštitu nad letošní jubilejní oslavou 28. října a vyzvat ostatní demokratické spolky v New Yorku ke spolupráci. Legionáři, využijte této oslavy k manifestaci věrnosti ideálům, za které bojovali a mnozí z nich položili i své životy.

A také z těchto důvodů projeví účastníci schůze svoje znepokojení a jasný nesouhlas s tolerováním cest některých členů Čsl. O. do ČSSR, neboť jsou názoru, že tato ponižující procedura žádosti o vstup do míst, odkud pro nesouhlas s režimem odešli, je neslučitelná se ctí člena této zasloužilé organizace.

Účastníci schůze vyjádřili ostrou kritiku k pronikání některých jednotlivců do vedoucích organizací čsl. politického exilu, bez ohledu na jejich minulost.

Členové odbočky New York vyslovili názor, že jak pro Čs. O. L. tak i pro všechny ostatní má platit zásada, zakotvená ve Stanovách Čs. O. L. článek V:

1.) Členem se nemůže stát ten, kdo: Byl členem Komunistické strany před 25. únorem 1948, nebo některé organizace v jejím područí a pracoval v ní pro její cíle.

2.) Kdo z pozdějších členů Komunistické strany, nebo kdo nejsa členem Komunistické strany, pomáhal ve své funkci, nebo svoji činností jejím cílům.

Z Miami, Florida

V neděli, 6. března 1983 se konala v klubovní budově Americko-Československého klubu v Miami oslava 133. výročí narozenin Prezidenta Osvoboditele T. G. Masaryka. Byl krásný slunný den a návštěva byla nad očekávání velká. Účastnili se Sokolové z Miami, krajané z Kanady, přijeli krajané z dalekého okolí a skupiny z Lake Worth a Ft. Lauderdale.

"Československý den" byl zahájen ráno výstavou československých výrobků všeho druhu, výstavou panenek v národních krojích a obrazové literatury o Československu. Dobrá příprava pořadatelského výboru s pí. Vlastou Hronovou a br. Štěpánkem v čele, oznámky v tisku přivábily mnoho návštěvníků. Zájem byl obrovský a přestože panenky, granáty a výšivky byly neprodejné, neodbytní zájemci a příznivci Československa si vynutili prodej mnohých exponátů. Dobrý oběd uvařili manželé Kořínkovi. A venku na zahradě, většinou pro zvědavce a návštěvníky výstavy prodával br. Záhumenský barbecue.

Po obědě předsedkyně ACC sestra Welclová-Růžičková zahájila vlastní program. Krojovaná skupina zazpívala národní hymny a ses. Růžičková promluvila o T.G.M. V českém projevu pak ses. VI. Hronová za Sokolskou Jedn. Miami zdůraznila význam T.G.M. Za Americko-Československý dámský podpůrný klub pak promluvila ses. L. Petrášková. Za velkého ohlasu nastoupila krojovaná skupina 20 párů k tanci mazurky. Přítomní zástupci tisku byli překvapeni představením. Bylo mnoho fotografování, otázek a druhý den byly i krásné fotografie v novinách. Den pokračoval taneční zábavou při hudbě br. dr. Macháčka.

Činnost Československých spolků v Miami je velká a bohatá. 9. března byl v ACC promítán film, předtím předváděný v knihovně North Miami o Československu. Účast na 200 lidí.

Koncem března, 25. byl konán zájezd autobusem do Ft. Myers, rezidence a muzea T. Edisona. Klub s jídelnou ACC bude otevřen každou neděli do konce června.

Hlaste se co nejdříve

Upozorňujeme, že americká vláda vyplácí pohledávky svých občanů za majetkové ztráty v Československu podle smlouvy uzavřené oběma vládami koncem roku 1981. O pohledávkách se začalo jednat již v pozdních letech padesátých a pak v šedesátých, ale teprve teď americká vláda vyplácí náhradu za znárodněný majetek a to téměř na sto procent. Dle oznámení dr. Jaroslava Drábka, ml., který spolu s dr. Karlem Rauschem vyjednával pohledávky, mnoho z těchto záležitostí zůstává nevyplaceno, protože za ta dlouhá léta od podání žádosti mnozí žadatelé se buď přestěhovali, nebo zemřeli a jejich zákonití dědicové se nepřihlásili o svůj podíl, pravděpodobně z neinformovanosti. Otiskujeme jejich jména se žádostí, aby kdokoli co věděl o osudu jejich nebo jejich dědiců, je buď přímo upozornil, nebo sdělil dr. Drábkovi jakoukoli informaci, podle které by pak mohl postupovat, aby jim dal vědět, že americká vláda má pro ně k dispozici peníze:

Seznam nevědětých je tento:

BANČAK, Otakar, 21 N. River Dr., Algonquin, Ill.
DANO, Vincent, 5838 W. Catalpa Ave., Chicago, Ill.
HRUBEŠ, Anton, 323 The Lane, Hinsdale, Ill.
SRB, Karla, Rt. 1, Box 16, Friendship, Wisc.
SPISAK, George, 6158 W. Henderson Ave., Chicago, Ill.
BRNKO, Zuzana, 4513 Wilson Ave., Downers Grove, Ill.
HRUBEŠ, Louise, 412 E. Ravine Rd., Hinsdale, Ill.
KLIMEŠ-TESARIK, Vlasta, 414 - 4th St., Sunset Pk., Northfield, Ill.
NOHEJL, Josef, 2330 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill.
HESSE, Anna, 2805 Woodley Rd. N.W. Washington 8, D.C.
CVIK, Mitchel, 8602 - 40th St., Lyons, Ill.
KLINER, Louise, 412 E. Ravine Rd., Hinsdale, Ill.
MALINA, Frank C., 4156 W. Cermak Rd., Chicago 23, ILL.
PALIATKA, Cyril, 2854 S. Fairfield Ave., Chicago, Ill.
HLAVA, Mary, 4022 172 S. Coffey, San Pedro, Calif.

Adresa:

Dr. Jaroslav Drábek, Jr., 8 Wendt Ave., Larchmont, N.Y. 10538.

Dary na činnost ČSNRA

Oblastní výbor Chicago, IL	\$3,000.00
Odbočka Oregon, OR	500.00
Barbara Divina, IN	100.00
Lawrence Molnar, NY	23.00
Bohumil Klauz, CA	29.00
Oley Hrdlička, IA	14.00
Dagmar Harna, CA	15.00
Henry Kovář, KS	11.00
Dr. Vladimír Kučera, NE	9.00
Joseph Faltus, GA	6.00
Spolek sv. Josefa č. 156 CKJ, OH	6.00
Ace L. Chlápek, TX	5.00
Katherine Danko, CA	3.00
Emilie Beneš, FL	3.00

Členské příspěvky odboček

Odbočka Oregon, OR	\$ 192.00
Odbočka Masarykovo sdružení Detroit, MI	150.00
Czechoslovak Club of Colorado, CO	108.00
Odbočka Oregon, OR	42.00
Czechoslovak Club of Colorado, CO	6.00

Č. S. A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota
v Americe jest připravená poskytnouti Vám
nejvýhodnější druhy životních pojistek plně
zabezpečujících Vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky poskytující pravidelný
starobní důchod jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

CSA FRATERNAL LIFE

(Formerly Czechoslovak Society of America)

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA

Telefony (312) 795-5800 - (312) 242-2224

2701 SOUTH HARLEM AVENUE

BERWYN, IL 60402

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. - Room 202
Cicero, Illinois 60650

FIRST CLASS MAIL

ADDRESS CORRECTION REQUESTED